

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

VN/8261/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi työeläkelakien ja kansaneläkelakien muuttamisesta (perhe-eläke)

Pääministeri Marinin hallituksen ohjelman mukaan hallitus on sitoutunut vuoden 2017 eläkeuudistuksen toimeenpanon jatkamiseen yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa. Yhtenä osana tätä uudistetaan työeläkelakien ja kansaneläkelain mukaista perhe-eläketurvaa.

Sosiaali- ja terveysministeriön johtama työeläkejärjestelmän perhe-eläketurvan kehittämistä valmistellut työryhmä on valmistellut luonnoksen hallituksen esitykseksi. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriössä on yhteistyössä Kansaneläkelaitoksen kanssa valmisteltu kansaneläkelain mukaisen perhe-eläketurvan muutoksia.

Esityksen tavoitteena on ajanmukaistaa lakisääteisten eläkejärjestelmien perhe-eläketurvaa vastaamaan yhteiskunnan ja perheiden muuttuneisiin tarpeisiin. Jatkossa perhe-eläkejärjestelmät turvaisivat edunjäntäjän kuolemaa seuranneen sopeutumisvaiheen toimeentuloa. Esityksen tavoitteena on myös kohdentaa perhe-eläke-etuuksia lapsille ja lapsiperheille sekä osaltaan turvata työeläkejärjestelmän rahoituksellista kestävyyttä.

SAK:n lausunto

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry on osallistunut sosiaali- ja terveysministeriön työeläkejärjestelmän perhe-eläketurvan kehittämistä valmistelleeseen työryhmään ja kannattaa esitettyjä muutosehdotuksia.

Perusteluja perhe-eläkejärjestelmän muuttamiseen on monia. Nykyinen perhe-eläkejärjestelmä luotiin aikana, jolloin naisten työssäkäynti oli nykyistä vähäisempää. Avoliitot ovat yleistyneet. Yhä useampi nuori on taloudellisesti pitempään riippuvainen vanhemmistaan.

Uudistuksella halutaan vastata yhteiskunnan muutokseen. Avopuolisot saisivat tietyin edellytyksin leskeneläkkeen. Lapseneläkkeen ikäraja nostettaisiin 20 ikävuoteen. Jos edellytykset leskeneläkkeeseen eivät täyty, lesken osuus maksettaisiin lapselle. Nämä olisivat parannuksia nykyjärjestelmään.

Leskeneläke muutettaisiin määräaikaiseksi. Jatkossa eläkettä maksettaisiin leskelle kymmenen vuotta, kuitenkin vähintään siihen saakka, kun nuorin lapseneläkkeeseen oikeutetuista täyttää 18 vuotta.

Työ ja turva -osasto/SN/ea

3.11.2020

Nämä muutokset koskisivat vuonna 1975 ja sen jälkeen syntyneitä. Tätä vanhemmilla perhe-eläke säilyisi nykyisellään.

Määräaikaistamisella tavoitellaan kustannussäästöjä, joilla voitaisiin rahoittaa lapsien ja avoleskien asemaan tehtäviä parannuksia ja hillittäisiin alentuneesta syntyvyydestä aiheutunutta maksunkorotuspainetta.

Uudistuksen jälkeen leskeneläkkeen keskeisin tavoite olisi, että sillä helpotettaisiin sopeutumista edunjäätäjän kuoleman johdosta muuttuneisiin olosuhteisiin. Myös työelämään tarvitaan muutoksia, jotka tarjoavat kaikille mahdollisuuden työskennellä halutessaan kokoaikaisissa työsuhteisissa ja sitä kautta ansaita paremman toimeentulon sekä työikäisenä että eläkkeellä.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry